

MARTS 2025
ERHVERVSSTYRELSEN

EX-POST AMVAB: LOVÆNDRING OM REGISTRERING AF MEDARBEJDERES ARBEJDSTID

AFRAPPORTERING

MARTS 2025
ERHVERVSSTYRELSEN

EX-POST AMVAB: LOVÆNDRING OM REGISTRERING AF MEDARBEJDERES ARBEJDSTID

AFRAPPORTERING

PROJEKTNR.
A282809-002

DOKUMENTNR.
1

VERSION
4.2

UDGIVELSESDATO
21-03-2025

BESKRIVELSE
Afrapportering

UDARBEJDET
MIFN, SDJO

KONTROLLERET
RIAD

GODKENDT
SDJO

INDHOLD

1	Resumé og indledning	7
2	Nye informationsforpligtelser	9
3	Metodisk tilgang	10
3.1	Spørgeskema	10
3.2	Interviews	11
3.3	Metodiske overvejelser og validitet	12
4	Parametre til opgørelse af de administrative konsekvenser	14
4.1	Population (P) og segmenter	14
4.2	Hyppighed (H)	17
4.3	Omkostningsparametre (O)	18
4.4	Business-As-Usual (BAU)	25
5	Opgørelse af de administrative konsekvenser	27
5.1	Omstillingsomkostninger	27
5.2	Løbende administrative omkostninger	28
5.3	Samlede administrative omkostninger	34
5.4	Kvalitative inputs fra virksomhederne	34

1 Resumé og indledning

Danmark har fra 1. juli 2024 implementeret nye informationsforpligtelser om registrering af danske lønmodtageres daglige arbejdstid. Reglerne er et resultat af implementeringen af EU's direktiv om visse aspekter i forbindelse med tilrettelæggelse af arbejdstiden (direktiv 2003/88/EF), der har til formål at sikre minimumsregler for sikkerhed og sundhed ifm. tilrettelæggelse af arbejdstiden for lønmodtagere, samt EU-Domstolens afgørelse i sag C-55/18 CCOO. Afgørelsen pålægger medlemslandene at indføre regler for registrering af arbejdstid for at sikre overholdelse af gældende arbejdstidsbestemmelser.

Formålet med lovændringen er at bringe dansk ret i overensstemmelse med EU-retten og gøre det lettere at sikre overholdelsen af reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid samt daglig og ugentlig hviletid. Selvom lovgivningen har til formål at beskytte arbejdstagerne, medfører implementeringen en række administrative byrder for de virksomheder, som skal indkøbe eller udvikle nye systemer eller tilpasse deres eksisterende systemer for at kunne overholde de nye krav. Denne rapport fremlægger resultatet af en AMVAB-måling, der har til formål at kvantificere virksomhedernes administrative byrder som følger af den nye lovgivning.¹

I forbindelse med regeringens fremsættelse af lovforslaget foretog Erhvervsstyrelsen i efteråret 2023 et foreløbigt skøn over de forventede administrative omkostninger, bl.a. baseret på en begrænset mængde interviews med virksomheder. I denne forbindelse blev det besluttet, at der efter lovens ikrafttrædelse skulle gennemføres en ex-post måling af de administrative konsekvenser i forventningen om, at virksomhederne på dette tidspunkt mere præcist ville kende deres tidsforbrug og omkostninger forbundet med efterlevelse af loven.

COWI har udført en ex-post undersøgelse efter lovgivningen er trådt i kraft, hvor der empirisk er indhentet data på en større mængde virksomheders vurderinger af deres

¹ Lovændringen indeholdt også en udmøntning af en undtagelsesbestemmelse i arbejdstidsdirektivet, der muliggør, at en lønmodtager og en arbejdsgiver kan indgå aftale om, at der kan arbejdes ud over 48 timer i gennemsnit om ugen (den såkaldte "opt out"). Det vil kunne ske via en individuel aftale, hvis der er hjemmel til det i en kollektiv overenskomst, der er indgået mellem de mest repræsentative arbejdsmarkedsparter. Erhvervsstyrelsen har undersøgt omfanget af opt out i Danmark, som på nuværende tidspunkt er yderst begrænset, og de eventuelle administrative byrder herved har ikke været mulige at kvantificere.

faktiske tidsforbrug forbundet med registrering af arbejdstid og andre omkostninger, der har været og er nødvendige i den forbindelse.

Denne ex-post AMVAB-måling tager udgangspunkt i et spørgeskema udsendt til 21.821 danske virksomheder. Spørgeskemaet tager udgangspunkt i virksomhedernes vurdering af et baseline-scenarie, inden lovgivningen blev implementeret, og deres vurdering af det faktiske tidsforbrug, efter lovgivningen er blevet implementeret. Resultaterne af disse to scenarier udgør grundlaget for estimatet af den administrative byrde som fulgte (og løbende følger) af de nye krav til lønmodtagernes tidsregistrering. Spørgeskemaet blev suppleret med interviews for på bedste vis at kunne uddybe eventuelle pointer fra resultaterne af spørgeskemaet. COWI har gennemført interviews med 12 virksomheder.

De administrative byrder inddeles i omstillingsomkostninger og løbende omkostninger. Omstillingsomkostningerne dækker over de investeringsomkostninger, virksomhederne har foretaget, så deres medarbejdere fremover kan registrere den daglige arbejdstid. Omkostningerne kan enten være i form af internt tidsforbrug, hvis de selv har lavet nye systemer eller processer, eller de kan være i form af eksterne anskaffelser, typisk i form af indkøb af ny software til tidsregistreringen. De løbende omkostninger opgøres på årlig basis og dækker selve tidsforbruget, som lønmodtagerne bruger på registreringen, tidsforbruget til administrativ behandling af registreringerne samt løbende omkostninger og tidsforbrug til drift og vedligehold af systemerne.

Populationen for lovgivningen dækker i princippet over alle danske lønmodtagere med enkelte grupper undtaget. Derfor er de estimerede administrative byrder også af markante størrelser. På baggrund af undersøgelsen vurderer COWI, at de samlede engangsomkostninger ved omstillingen er 1.300 mio. kr. for alle danske virksomheder, mens de samlede løbende omkostninger er 2.854 mio. kr. om året. De største omkostninger er forbundet med lønomkostninger til de ansatte i forbindelse med deres tidsforbrug til selve registreringen af deres arbejdstid.

Tabel 1-1 Samlede omstillingsomkostninger og løbende omkostninger forbundet med de nye krav til tidsregistrering

	Kategori	Omkostninger
Engangsomkostninger ved omstilling (mio. kr.)	Samlede engangsomkostninger	1.300
Løbende omkostninger (mio. kr. per år)	Lønomkostninger forbundet med tidsregistreringen	2.310
	Øvrige løbende omkostninger	544
	Samlede løbende omkostninger	2.854

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen

2 Nye informationsforpligtelser

Den lovpligtige registrering af alle lønmodtageres arbejdstid kategoriseres som en **ny informationsforpligtelse**. Reglerne er en konsekvens af EU-Domstolens dom af 14. maj 2019, som fastslog, at EU's medlemslande skal sikre, at alle medarbejdere har mulighed for at registrere deres daglige arbejdstid. Denne forpligtelse har ikke været gældende før og fulgte ikke direkte af arbejdstidsdirektivet, hvorfor informationsforpligtelsen er ny.

Formålet med den nye forpligtelse er at sikre, at alle lønmodtagere sikres deres rettigheder efter gældende regler om hviletid samt regler om maksimal ugentlig arbejdstid. Dette omfatter reglerne fra henholdsvis arbejdsmiljølovens § 50-51 samt arbejdstidslovens § 4. Reguleringen vedrører:

- › Ret til 11 timers hvile mellem arbejdsdage
- › Ret til minimum én ugentlig fridag
- › Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på maksimalt 48 timer

Der er metodefrihed for virksomhederne i forhold til, hvordan arbejdstiden registreres. Registreringssystemet kan således være enten analogt eller digitalt. Ydermere er der ikke krav om, at start- og sluttidspunkter for arbejdsdagene registreres, men kun den samlede, daglige arbejdstid. Der er desuden mulighed for, at medarbejdere med faste arbejdstider – eksempelvis med en fast vagtplan fra kl. 08.00-16.00 – ikke skal registrere al arbejdstid, men kun registrere afvigelser fra den aftalte vagtplan. Derudover er det et krav, at medarbejderne skal kunne se deres egne registrerede arbejdstider, samt at data skal gemmes i minimum 5 år.

Der er mulighed for, at visse medarbejdere kan undtages fra de nye krav om arbejdstidsregistrering. En særlig gruppe er betegnet *selvtilrettelæggere*, fastlagt af arbejdstidslovens § 1, stk. 6, og de er kendetegnet ved, at deres arbejdstid enten ikke kan fastlægges på forhånd, eller at medarbejderen selv fastlægger sin arbejdstid. Derudover er begrebet ikke nærmere defineret i reglerne om registrering af daglig arbejdstid, og derfor kan der være usikkerheder forbundet med, om man er selvtilrettelægger eller ej, da det ikke entydigt er nok blot at have indflydelse på egen arbejdstid, men at man typisk er højere i en virksomheds ledelseshierarki. Definitionen fastlægges på baggrund af det enkelte ansættelsesforhold, og hele medarbejdergrupper kan dermed ikke blot fastlægges som værende *selvtilrettelæggere* (mere herom i afsnit 4.1.1).

På denne baggrund udgøres undersøgelsens **Population (P)** i princippet af alle danske lønmodtagere i private virksomheder, der med de nye informationsforpligtelser skal registrere deres daglige arbejdstid. Omfanget af selvtilrettelæggere er undersøgt gennem spørgeskemaet, og der korrigeres for dette i byrdetallet. Dette beskrives yderligere i afsnit 4.1.1.

3 Metodisk tilgang

Grundet størrelsen på målingens population har det været oplagt at opbygge et empirisk grundlag gennem et spørgeskema, hvortil interviews med udvalgte virksomheder har underbygget besvarelsene og bidraget med kvalitative pointer.

Dette afsnit uddyber tilgangen og populationen bag spørgeskema og interviews og kommenterer kort på de metodiske overvejelser og validitetsspørgsmål, der ligger bag undersøgelsens design.

3.1 Spørgeskema

De nye krav om tidsregistrering dækker i udgangspunktet alle lønmodtagere i virksomheder i Danmark, og derfor har denne måling en stor population.² Af denne grund er det fundet hensigtsmæssigt at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse med henblik på at indsamle data til et empirisk grundlag.

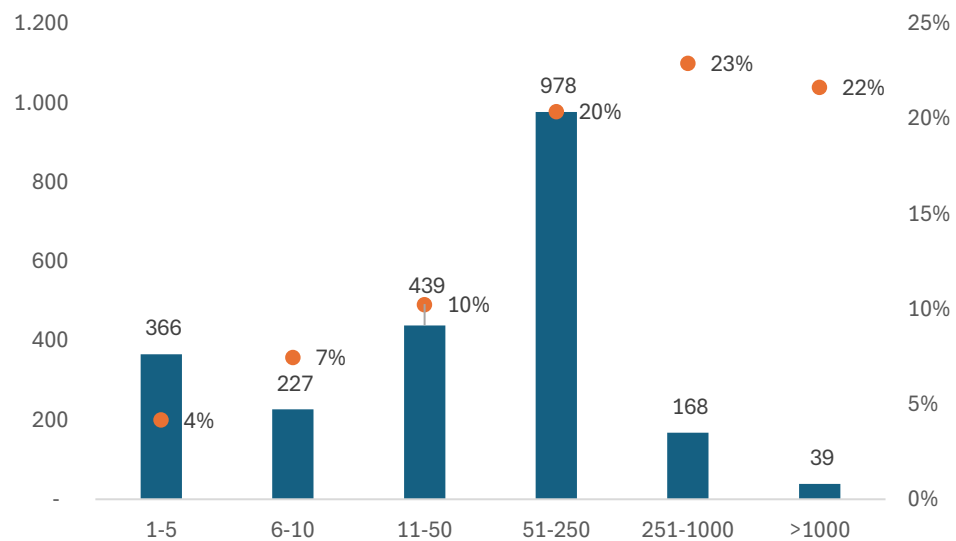
Spørgeskemaet blev opsat i programmet SurveyXact og udsendt til i alt 21.821 virksomheder via Digital Post. Således blev link til spørgeskemaet sendt til virksomhedens offentlige postkasse, og derfor er det ikke entydigt, hvilke medarbejdertyper, der har været ansvarlige for at udfylde spørgeskemaet. Dette er forsøgt klargjort gennem en tekst i udsendelsesbeskeden, hvor det blev anført, at spørgeskemaet *"bør udfyldes af en leder eller medarbejder med god indsigt i virksomhedens tidsregistreringspraksis"*.

Målingens undersøgelsesdesign tog udgangspunkt i en segmentering i brancher (10 grupperinger) og virksomhedsstørrelser, hvorfor udsendelsespopulationen bestod af omkring 2.000 virksomheder af varierende størrelser fra hver af de 10 branchegrupperinger. Der har været fokus på at maksimere dækningsgraden for antallet af ansatte, hvorfor der er udsendt til alle virksomheder med over 50 ansatte, og der blev derefter tilfældigt udvalgt fra den resterende population af virksomheder med under 50 ansatte.

Dataindsamlingen foregik mellem den 2. december 2024 og den 12. december 2024. I alt gennemførte 2.217 virksomheder spørgeskemaet, hvilket betyder, at svarprocenten ligger på godt 10%. Figur 3-1 viser, at størstedelen af besvarelsene er kommet fra mellemstore virksomheder med mellem 51 og 250 ansatte. Svarprocenten for virksomheder med over 51 ansatte ligger på godt 20%.

² Enkelte grupper af lønmodtagere er undtaget kravene, hvilket er uddybet i afsnit 4.1.

Figur 3-1 Fordeling af virksomheder på størrelse, som har besvaret spørgeskemaet (v. akse) og besvarelsernes andel af samlet antal virksomheder i populationens størrelsesintervallet (h. akse)

Kilde: Spørgeskema udsendt af COWI og Erhvervsstyrelsen (n=2.217)

Spørgeskemadesignet blev lavet under den antagelse, at måden, der tidsregistreres, er en afgørende faktor for, hvor meget tid der bruges på aktiviteten. Dette forventedes også at gøre det lettere for (især de store) virksomheder at svare på spørgeskemaet, idet de kunne fordele medarbejdere på indberetningstyper og ikke skulle estimere eller beregne et snit på tværs af en hel virksomhed og flere forskellige registreringstyper.

På baggrund af den indsamlede data lavede COWI statistiske analyser og undersøgte fordelingerne på virksomhedernes besvarelser og estimerer af omkostninger og tidsforbrug. Det blev blandt andet undersøgt, om eventuelle outliers skulle frasorteres på baggrund af spredninger eller lignende resultater. Resultaterne af disse statistiske analyser er uddybet i afsnit 4.

Baseret på det indsamlede datagrundlag estimerede COWI en samlet administrativ byrde for den samlede **Population (P)**. Det vurderes, at besvarelsernes fordeling på registreringstyper er repræsentativ for den samlede population.

3.2 Interviews

For at sikre, at spørgsmålene i spørgeskemaet er blevet forstået korrekt, og at besvarelserne er valide og kan bruges i den kvantitative analyse af spørgeskemadataene, har COWI gennemført kvalitative interviews med udvalgte virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet. I interviewene gav respondenterne uddybende beskrivelser af deres besvarelser til spørgeskemaet, og COWI har herigennem fået en dybere forståelse for besvarelserne, de overvejelser, der ligger bag, og et indblik i virksomhedernes arbejder med at implementere loven om arbejdstidsregistrering. Således er spørgeskemaet gennem interviewene belyst fra et kvalitativt synspunkt, mens resultaterne og de efterfølgende omkostningsberegninger er blevet kvalificeret. Der er udviklet en række kvalitative pointer til målingen, som kan læses i afsnit 5.3.

Der er i alt gennemført interviews med 12 virksomheder. Tre virksomheder blev rekrutteret af Erhvervsstyrelsen fra den forudgående ex-ante undersøgelse. De resterende ni virksomheder blev rekrutteret af COWI på baggrund af spørgeskema-besvarelsener, hvor respondenterne havde tilkendegivet, at COWI måtte kontakte dem med opfølgende spørgsmål. I udvælgelsen af virksomhederne tilstræbtes variation i størrelse, branche og medarbejdertyper, mens nogle blev udvalgt pga. noget bemærkelsesværdigt i deres besvarelse. Interviewene blev udført pr. telefon eller online, havde en varighed på omkring 30 min. og blev dokumenteret med noter. Interviewene blev udført som semi-strukturerede interviews med udgangspunkt i virksomhedernes spørgeskema-besvarelser. COWI havde således forberedt nogle spørgsmål på forhånd, men gav også deltagerne plads til at bidrage med de betragtninger, de fandt relevante.

3.3 Metodiske overvejelser og validitet

Der er visse usikkerheder forbundet med estimerne af virksomhedernes administrative byrder ved indførelsen af de nye krav til registrering af medarbejdernes arbejdstid.

Usikkerhederne ved resultaterne kan overordnet inddeles i to grupper:

- › Usikkerhed ved besvarelsener og virksomhedernes vurderinger
- › Usikkerhed ved antal besvarelsener – dvs. dækningsgraden

Angående det første punkt, så omhandler usikkerhederne især virksomhedernes evner til præcist at kunne vurdere deres medarbejders tidsforbrug før og efter, at kravene om tidsregistrering trådte i kraft. Usikkerheden er mere udtalt, des større virksomheden er, da virksomhedens estimat potentielt skal omfatte flere grupper af medarbejdere. Ligeledes er der visse usikkerheder forbundet med, hvad virksomhederne har medtaget i deres besvarelsener, og hvad de ikke har medtaget. Virksomhederne er eksplicit blevet bedt om udelukkende at medtage omkostninger, som direkte relaterer sig til de nye krav om tidsregistrering og altså ikke medtage eventuelle omkostninger, som de alligevel havde planlagt at have, eller som er udover, hvad der kræves ift. loven.

COWI har gennem interviews og de statistiske analyser erfaret, at respondenter i enkelte tilfælde har misforstået nogle af spørgsmålene, og at virksomheder i nogle tilfælde har oplyst estimer i forkerte enheder. Disse usikkerheder er håndteret i den statistiske behandling, hvor der frasorteres outliers for at undgå de største og mest urealistiske udsving, som kan tilskrives misforståelser.

Angående det andet punkt, så er der modtaget besvarelsener fra omkring 10% af den adspurgte population. Besvarelsener for disse 10% dækker godt 275.000 ansatte, hvilket svarer til godt 12% af den samlede population af ansatte på tværs af Danmark. Det indsamlede datagrundlag anvendes til at beregne investeringsomkostninger og tidsforbrug, som opskaleres til hele populationen. COWI vurderer, at der er modtaget tilstrækkeligt mange besvarelsener fordelt på brancher og virksomhedsstørrelser til, at det kan anses som et repræsentativt grundlag.

COWI vurderer alt i alt, at virksomhederne i tilstrækkelig grad har været i stand til at forstå spørgsmålene og besvare dem i en grad, der tillader de overordnede beregninger og

konklusioner at være valide grundet den store stikprøvestørrelse. Dette betyder, at indeværende måling vurderes at give et validt indblik i de administrative konsekvenser ved de nye krav til registrering af arbejdstid.

4 Parametre til opgørelse af de administrative konsekvenser

I dette afsnit beskrives tilvejebringelsen af de parametre, der ligger til grund for de administrative konsekvenser, der følger af implementeringen af de nye regler om registrering af arbejdstid.

De administrative konsekvenser bestemmes efter AMVAB-metodens formel:

$$\text{Virksomhedernes administrative byrder} = \text{Population (P)} \times \text{Omkostningsparametre (O)} \times \text{Hyppighed (H)} \times \text{Business-As-Usual (BAU)}$$

Først beskrives populationen samt den valgte segmentering, hvorefter omkostningsparametre inklusive tidsforbrug og timeløn beskrives, og endelig uddybes hyppighed og BAU.

4.1 Population (P) og segmenter

Populationen for AMVAB-undersøgelsen er i udgangspunkt alle lønmodtagere i danske private virksomheder, der er omfattet af arbejdstidslovens regler om arbejdstidsregistrering. Der er få undtagelser hertil. Visse mobile lønmodtagere er således ikke omfattet af arbejdstidsloven. Derudover kan en almindelig lønmodtager være undtaget fra registreringskravet, hvis der er tale om en såkaldt selvtilrettelægger.³

Populationstallene for AMVAB-undersøgelsen er leveret af Erhvervsstyrelsen fordelt på virksomhedsstørrelser og målt i medarbejderintervaller specificeret af COWI. Populationsstørrelserne, som bruges til segmenteringen, fremgår i Tabel 4-1.

Tabel 4-1 *Populationsstørrelse fordelt på virksomhedsstørrelser*

Virksomhedsstørrelse (antal medarbejdere)	Antal virksomheder	Antal ansatte
1-5	100.361	208.223
6-10	20.900	159.932
11-50	25.957	563.393
51-250	5.436	531.710
251-1000	787	361.316
>1000	189	547.718
Totalt	153.630	2.372.292

Kilde: Erhvervsstyrelsen

COWI har undersøgt forskellige segmenteringer for at klarlægge, hvorvidt der er signifikante forskelle i estimater for tidsforbrug og omstillingsomkostninger afhængigt af

³ Mere herom i loven som vedtaget: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/202313L00068>

brancheforhold og virksomhedsstørrelse. Det har vist sig, at der ikke har været tilstrækkelige forskelle på brancheniveau til at lave en meningsfuld inddeling. Derimod har der været signifikante forskelle i både omstillingsomkostninger og tidsforbrug for forskellige virksomhedsstørrelser (målt ved antal ansatte).

COWI har vurderet, at de væsentligste faktorer, som kan påvises at have betydning for virksomhedens omstillingsomkostninger og løbende tidsforbrug til efterlevelse af kravene, er virksomhedens størrelse og hvilken type system, virksomheden bruger til at registrere arbejdstiden. Registreringssystemerne inddeles i to grupperinger, hvilket beskrives nærmere i afsnit 4.3. I AMVAB-målingen er populationen således delt op i 12 segmenter, som er seks forskellige størrelsesgrupper på to forskellige overordnede registreringstyper. Disse segmenter er defineret i Tabel 4-2.

Tabel 4-2 Målingens 12 segmenter fordelt på registreringstyper og virksomhedsstørrelser

Fuld tidsregistrering <i>Registrering igennem digital tidsregistreringssoftware, andre digitale systemer eller analoge timesedler</i>		Registrering af afvigelser fra normtid <i>Digital eller analog registrering af afvigelser fra normtid</i>	
1	Mellem 1 og 5 ansatte	7	Mellem 1 og 5 ansatte
2	Mellem 6 og 10 ansatte	8	Mellem 6 og 10 ansatte
3	Mellem 11 og 50 ansatte	9	Mellem 11 og 50 ansatte
4	Mellem 51 og 250 ansatte	10	Mellem 51 og 250 ansatte
5	Mellem 251 og 1.000 ansatte	11	Mellem 251 og 1.000 ansatte
6	Flere end 1.000 ansatte	12	Flere end 1.000 ansatte

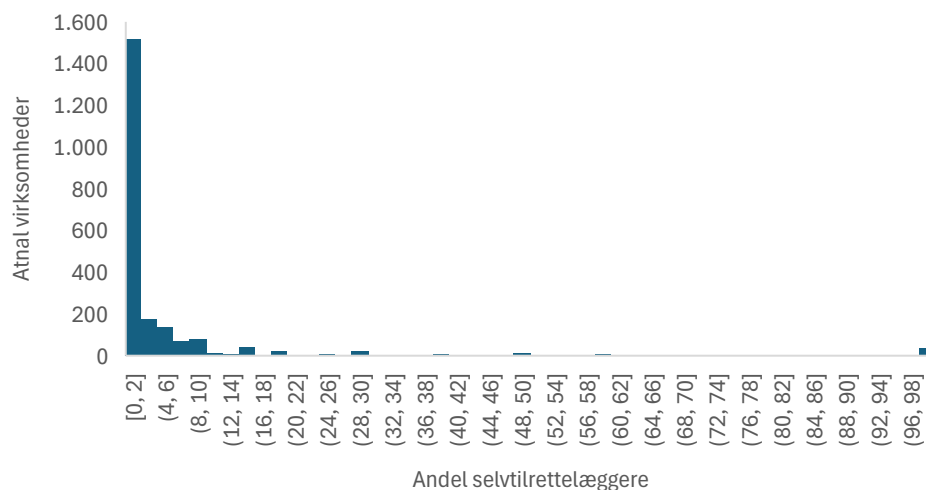
4.1.1 Selvtilrettelæggere

En af lønmodtagergrupperne, som er undtaget for kravene til registrering af arbejdstid, er de såkaldte "selvtilrettelæggere". Der er tale om lønmodtagere, hvor arbejdstidens længde som følge af særlige træk ved det udførte arbejde ikke måles eller fastsættes på forhånd, eller når lønmodtagerne selv kan fastsætte den, hvor der er tale om lønmodtagere, der kan træffe selvstændige beslutninger eller som har ledelsesmæssige funktioner. Det følger desuden af loven, at det skal fremgå af ansættelseskontrakten, hvis der er tale om en selvtilrettelægger.

For i AMVAB-målingen at kunne justere for de ansatte, som kan kategoriseres som selvtilrettelæggere, søgtes en andel estimeret gennem spørgeskemaet. Her blev virksomhederne bedt om at angive den andel af deres medarbejdere, som er selvtilrettelæggere. Det overordnede billede – illustreret i histogrammet på Figur 4-1 – indikerer ikke, at en større andel af virksomhederne, har misforstået spørgsmålet om selvtilrettelæggere. Der

er dog enkelte outliers, hvor virksomhederne har besvaret høje andele, hvilket ved beregning medfører et urealistisk stort antal selvtilrettelæggere for nogle af de større virksomheder. COWI har ydermere erfaret fra efterfølgende interviews, at dette spørgsmål i vid udstrækning er misforstået, og at der i flere tilfælde er svaret antal selvtilrettelæggere i stedet for andel.

Figur 4-1 Oversigt over andel af selvtilrettelæggere som besvaret i spørgeskemaet

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Af Tabel 4-3 fremgår antallet af selvtilrettelæggere samt den tilsvarende andel af populationen baseret på besvarelser fra de virksomheder, som har angivet at have selvtilrettelæggere.

Tabel 4-3 Antal ansatte og selvtilrettelæggere for virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet, fordelt på virksomhedsstørrelser

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Antal ansatte	Antal selvtilrettelæggere	Andel selvtilrettelæggere
	Antal	Antal	%
1-5	1.038	60	6%
6-10	1.796	45	3%
11-50	9.874	430	4%
51-250	101.997	6.512	6%
251-1000	78.306	8.114	10%
>1000	82.289	20.143	24%
Totalt	275.300	35.305	13%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Heraf fremgår det, at de største virksomheder har angivet, at 24% af deres ansatte er selvtilrettelæggere. Dette forekommer urealistisk højt og giver derfor anledning til at foretage korrektioner for derved at opnå en mere realistisk værdi.

Der er i den forbindelse fastlagt en retningslinje for en korrektion af andelen af selvtilrettelæggere, som er baseret på denne empiriske undersøgelse. Der korrigeres gennem følgende retningslinje:

Hvis virksomheder med over 50 ansatte har angivet en andel på over 20% antages dette at være et antal og ikke en andel, og der beregnes i disse tilfælde en korrigeret andel på baggrund af besvarelsen og baggrundsoplysninger om virksomhedens samlede antal ansatte.

Resultatet af korrektionerne fremgår af Tabel 4-4, hvor det nu fremgår, at de seks størrelsesgrupper nu gennemsnitligt har en andel selvtilrettelæggere på mellem 3% og 6%, hvilket antages at være mere realistisk.

Tabel 4-4 Antal ansatte og korrigeret antal selvtilrettelæggere for virksomheder, der har besvaret spørgeskemaet, fordelt på virksomhedsstørrelser

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Antal ansatte	Antal selvtilrettelæggere, korrigeret	Andel selvtilrettelæggere, korrigeret
	Antal	Antal	%
1-5	1.038	60	6%
6-10	1.796	45	3%
11-50	9.874	430	4%
51-250	101.997	5.867	6%
251-1000	78.306	3.977	5%
>1000	82.289	3.185	4%
Totalt	275.300	13.564	5%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Disse korrektionsfaktorer anvendes på populationerne og de korrigerede estimater for de samlede administrative byrder opgjort i afsnit 5.

4.2 Hyppighed (H)

Hyppigheden udtrykker frekvensen for, hvor hyppigt den enkelte virksomhed skal efterleve de fastlagte informationsforpligtelser. Med andre ord, hvis der var en reel afrapporteringsforpligtelse på halvårlig basis, vil parameterværdien for **Hyppighed (H)** sættes til 2. Der er dog ikke konkrete krav til afrapportering af arbejdstidsregistreringen for den enkelte virksomhed.⁴

Dette betyder, at den enkelte medarbejder registrerer sin arbejdstid med en fast frekvens, samt at der eventuelt foretages kontroller af rigtigheden af virksomheden, men derudover er der ikke yderligere elementer, der gentages med faste tidsintervaller. Parameterværdien for **Hyppighed (H)** vil derfor være 1, idet der derved udelukkende afspejles de tids- og investeringsmæssige omkostninger, som angivet under afsnittet om **Omkostningsparametre (O)**. Disse omkostningsparametre vil altså omfatte alle årlige administrative

⁴ Arbejdstilsynet kan bede om at se registreringerne af arbejdstiden, hvis der foreligger mistanke om, at ovennævnte hviletidsregler ikke er blevet overholdt.

omkostninger. For at beregne de årlige omkostninger regnes med 220 arbejdsdage per år i gennemsnit og 46 arbejdsuger på et år i gennemsnit (med 6 ugers ferie).

4.3 Omkostningsparametre (O)

I AMVAB-metoden dækker **Omkostningsparametre (O)** over omstillingsomkostninger, som virksomhederne kun skal afholde én gang, og løbende omkostninger. For den nye lov om arbejdstidsregistrering består disse to omkostningstyper af:

- › Engangsomkostninger til omstilling:
 - › Omstillingsomkostninger til eksterne anskaffelser: indkøb af nye systemer, eksterne ydelser og/eller tilpasninger af eksisterende systemer (afsnit 4.3.1).
 - › Omstillingsomkostninger i form af internt tidsforbrug til udvikling af processer, systemer og nye værktøjer (afsnit 4.3.2).
- › Løbende, årlige omkostninger:
 - › Tidsforbruget forbundet med lønmodtagerens egen registrering af arbejdstid i registreringssystemet (afsnit 4.3.3).
 - › Tidsforbruget forbundet med den administrative behandling, der opstår som følge af de nye krav til tidsregistrering (afsnit 4.3.4).
 - › Løbende omkostninger og tidsforbrug til drift og vedligehold af registreringssystemet, softwarelicenser mv. (afsnit 4.3.5).

De to typer omkostningsparametre opgøres og afrapporteres særskilt. Lønomkostningsparametrene til tidsforbruget opgøres efter omkostningsformlen fra AMVAB-Vejledningen: $O = T \times (L \times 1,25)$. Her dækker T over tidsforbruget som beskrevet ovenfor, mens L er de lønmæssige omkostninger forbundet med den udførende medarbejdergruppe. Det forventes ikke at være muligt at adskille medarbejdergrupper i forhold til deres tidsregistrering, men tidsforbruget forbundet med de øvrige, administrative aktiviteter ventes at kunne defineres mere klart. Lønniveauer udtrækkes fra Danmarks Statistiks LON20-tabel. Derudover tillægges en overhead på 25 pct. De anvendte lønniveauer er angivet i afsnit 4.3.6. De eksterne omkostninger forbundet med anskaffelsen af nyt arbejdstidsregistreringssystem eller tilpasning til et eksisterende system opgøres særskilt og udgøres af en konkret omkostning til det nye system.

Der skelnes mellem virksomhedsspecifikke omkostninger og lønmodtagermæssige omkostninger. De virksomhedsspecifikke omkostninger tilskrives en virksomhed som helhed og omfatter det administrative tidsforbrug (til tjek af rigtighed, vedligehold af systemer mv.), mens de lønmodtagermæssige omkostninger angår tidsforbruget forbundet med den enkelte medarbejders registrering af arbejdstid. Således indgår de også i beregningen, hvor de virksomhedsspecifikke omkostninger regnes på baggrund af antallet af virksomheder i **Populationen (P)**, mens de lønmodtagermæssige omkostninger indgår baseret på lønmodtagere i **Populationen (P)**.

I spørgeskemaundersøgelserne vedrørende det individuelle tidsforbrug for medarbejderne, det administrative tidsforbrug for virksomheden og omstillingsomkostningerne er der renset for *outliers*, da en del besvarelser er åbenlyst urealistisk høje. Dette beskrives yderligere i afsnit 4.3.3.

4.3.1 Virksomhedens udgifter til eksterne anskaffelser i forbindelse med omstilling

I spørgeskemaundersøgelsen har en tredjedel af virksomhederne oplyst, at de har haft investeringer i nye systemer, softwareindkøb, tilpasning af eksisterende systemer eller lignende i forbindelse med omstillingerne for at kunne leve op til kravet. Som det fremgår i Tabel 4-5 stiger udgifterne med virksomhedsstørrelsen, og der er stor variation mellem virksomhederne i den samme størrelseskategori. Andelen af virksomheder, som har haft en investering i forbindelse med omstillingen, er ligeledes større for de største virksomheder relativt til de mindre virksomheder.

Tabel 4-5 Gennemsnitlige udgifter og standardafvigelse for den del af sample, som har oplyst at have haft udgifter til eksterne anskaffelser

Virksomhedsstørrelse	Antal med investering	Gns. investering	Andel med investering
<i>Antal ansatte</i>	<i>Antal</i>	<i>DKK</i>	<i>%</i>
1-5	33	18.866	9%
6-10	57	13.662	25%
11-50	126	26.395	29%
51-250	302	70.533	31%
251-1000	57	71.177	34%
>1000	13	170.000	33%
Totalt	588	54.187	27%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

4.3.2 Virksomhedens interne tidsforbrug i forbindelse med omstillingen

I spørgeskemaet har 38% af virksomhederne oplyst, at de har haft et internt tidsforbrug i forbindelse med omstillingen så som udviklingen af nye systemer eller processer til at kunne håndtere de nye krav. Som det fremgår i

Tabel 4-6 stiger tidsforbruget med virksomhedsstørrelsen, og der er stor variation mellem virksomhederne i den samme størrelseskategori. Der er flere virksomheder, som har svaret, at de har haft et internt tidsforbrug, end dem som har haft udgifter til eksterne anskaffelser.

4.3.3 Lønmodtagernes løbende tidsforbrug til registrering af arbejdstid

I spørgeskemaet er virksomhederne blevet bedt om at oplyse andelen af deres medarbejdere, som bruger et tidsregistreringssystem, og vurdere medarbejdernes gennemsnitlige tidsforbrug til tidsregistrering per uge for det pågældende tidsregistreringssystem. Vurderingerne af tidsforbruget varierer kraftigt mellem virksomheder.

Tabel 4-6 Gennemsnitligt tidsforbrug og standardafvigelse for den del af sample, som har oplyst at have haft et internt tidsforbrug i forbindelse med omstillingen

Virksomhedsstørrelse	Antal med tidsforbrug	Gns. tidsforbrug	Andel med tidsforbrug
<i>Antal ansatte</i>	<i>Antal</i>	<i>Timer</i>	<i>%</i>
1-5	76	22	21%
6-10	73	22	32%
11-50	147	33	33%
51-250	430	109	44%
251-1000	86	180	51%
>1000	27	301	69%
Totalt	839	94	38%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Denne måling kvantificerer de administrative byrder ved identifikation af den normalt effektive virksomhed, som er identificeret gennem statistisk undersøgelse efter frasortering af outliers. Tidsforbruget hos en medarbejder i den normalt effektive virksomhed er fastlagt gennem: $Grænse = Gennemsnit + 1,5 \times Standardafvigelsen$. Lave værdier og besvarelser med "0" frasorteres ikke, da flere virksomheder i interviews oplyser, at de reelt ikke har et tidsforbrug, da det er minimalt. Dette gøres for både gruppe A (fuld registrering af arbejdstid) og gruppe B (registrering af afvigelser fra normtid). De resulterende værdier for tidsforbruget fordelt på undersøgelsens 12 segmenter er opgjort i Tabel 4-8.

Tabel 4-7 Gennemsnitligt tidsforbrug for forskellige registreringssystemer og brug af systemer før og efter indførelse af krav om tidsregistrering, besvarelser >120 min./uge er frasorteret, besvarelser på virksomhedsniveau

Tidsregistreringssystem	Gns. tidsforbrug	Hyppighed
	<i>Min/ansat/uge</i>	<i>%</i>
Før indførelse af krav, 2023		
Digital tidsregistreringssoftware	17	52%
Digital registrering af afvigelser fra normtid	10	13%
Andre digitale systemer	21	7%
Analoge timesedler	15	16%
Analoge registrering af afvigelser fra normtid	8	6%
Andre analoge systemer	11	2%
Andre registreringstyper	9	4%
Efter indførelse af krav, efter 1. juli 2024		
Digital tidsregistreringssoftware	17	50%
Digital registrering af afvigelser fra normtid	11	21%
Andre digitale systemer	20	8%

Analoge timesedler	14	11%
Analoge registrering af afvigelser fra normtid	10	5%
Andre analoge systemer	15	2%
Andre registreringstyper	13	3%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

I Tabel 4-7 fremgår, at de digitale systemer er de mest udbredte. Tidsforbruget ved en fuld tidsregistrering er højere, end når der kun registreres afvigelser fra normtid, uanset om systemet er digitalt eller analogt. På den baggrund segmenteres i analysen på (A) fuld registrering af arbejdstid og (B) registrering af afvigelser fra normtid. Andre analoge systemer og registreringstyper udelades fra den videre analyse, da disse kun bruges af 5% af virksomhederne og tidsforbruget ligger mellem værdierne for de andre systemer.

Der fremgår enkelte tilfælde, hvor gennemsnittene indikerer, at der anvendes mere tid på registrering af arbejdstid efter indførelsen af kravene, end der gjorde inden indførelsen af kravene. Dette skyldes forskelle i populationen, hvor grundlaget af virksomheder, som ligger til grund i de to tilfælde, ikke er præcist den samme, men der er flere og nye virksomheder, som har besvaret tidsforbruget efter indførelsen relativt til før. Det skal derfor ikke læses som et negativt netto-tal (en administrativ lettelse), men kan i stedet fortolkes som nye medarbejdergrupper, der nu registrerer tid og derfor forvrænger det gennemsnitlige billede.

Ifølge segmenteringen på virksomhedsstørrelse og registreringssystem (se afsnit 4.1) bruges tidsestimaterne i Tabel 4-8 i den videre analyse. Data viser, at der for Gruppe A er tendens til, at tidsforbruget per medarbejder falder, jo flere medarbejdere virksomheden har.

Tabel 4-8 Forskelle i tidsregistrering for registreringssystemer og virksomhedsstørrelse, før og efter indførelse af krav

Virksomheds- størrelse (antal ansatte)	Gruppe A <i>Fuld registrering af arbejdstid</i>	Gruppe B <i>Registrering af afvigelser fra normtid</i>
	<i>Min/ansat/uge</i>	<i>Min/ansat/uge</i>
Før indførelse af krav, 2023		
1-5	13	7
6-10	14	7
11-50	13	5
51-250	11	6
251-1.000	9	6
Over 1.000	7	3
Gennemsnit	9	5
Efter indførelse af krav, efter 1. juli 2024		
1-5	12	7
6-10	11	8
11-50	12	7
51-250	11	8

251-1.000	9	8
Over 1.000	7	4
Gennemsnit	9	6

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

4.3.4 Virksomhedens løbende tidsforbrug til administrativ behandling

I spørgeskemaet er virksomhederne blevet bedt om at oplyse deres vurderede tidsforbrug ved de administrative processer relateret til registreringen af medarbejdernes arbejdstid, som administration, verificering af registreringer mv. Tidsforbruget stiger betydeligt med virksomhedens størrelse, hvorfor segmenteringen på virksomhedsstørrelse er relevant, se Tabel 4-9. Der findes ikke nok observationer på tværs af registreringssystemer til at opdele det administrative tidsforbrug på både virksomhedsstørrelse og registreringssystem.

Tabel 4-9 Forskelle i tidsforbrug til administration per virksomhed opdelt på virksomhedsstørrelse, før og efter indførelse af krav

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Gns. administrationstid	Andel med administrati- onstid
	Timer/år/vsh.	%
Før indførelse af krav, 2023		
1-5	11	51%
6-10	19	60%
11-50	42	73%
51-250	89	78%
251-1.000	146	83%
Over 1.000	165	72%
Gennemsnit	70	71%
Efter indførelse af krav, efter 1. juli 2024		
1-5	8	100%
6-10	16	100%
11-50	37	100%
51-250	95	100%
251-1.000	156	100%
Over 1.000	261	100%
Gennemsnit	68	100%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

4.3.5 Virksomhedens løbende omkostninger til drift og vedligehold

I spørgeskemaet har 35% af virksomhederne oplyst at have et løbende tidsforbrug (se Tabel 4-10), og 32% har oplyst at have løbende udgifter (Tabel 4-11) til drift og vedligehold af tidsregistreringssystemet. Besvarelserne tager ikke højde for, om virksomheden allerede har haft disse omkostninger og tidsforbrug i forvejen, og derfor justeres der i AMVAB-beregningen i afsnit 5.2.3 for BAU, baseret på hvor mange virksomheder allerede har registreret tid i forvejen og ikke ændrer deres system.

Tabel 4-10 Gennemsnitligt løbende tidsforbrug og standardafvigelse for sample, som har oplyst at have løbende tidsforbrug til drift og vedligehold af tidsregistreringssystem

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Gns. tidsforbrug	Andel med tidsforbrug
	Timer/år/vsh.	%
1-5	6	20%
6-10	12	32%
11-50	10	33%
51-250	25	40%
251-1000	23	45%
>1000	24	41%
Totalt	19	35%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Tabel 4-11 Gennemsnitlig løbende investering og standardafvigelse for sample, som har oplyst at have løbende udgifter til drift og vedligehold af tidsregistreringssystemet.

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Gns. tidsforbrug	Andel med tidsforbrug
	Timer/år/vsh.	%
1-5	15.140	13%
6-10	12.720	26%
11-50	26.067	38%
51-250	44.688	38%
251-1000	77.105	35%
>1000	56.893	41%
Totalt	38.007	32%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

4.3.6 Løn pr. time

Det har med det valgte undersøgelsesdesign ikke været muligt at udskille tidsforbruget til tidsregistrering på specifikke medarbejdergrupper, hvorfor timelønnen er fastsat som et gennemsnit på tværs af lønmodtagere.

Virksomhederne er i spørgeskemaet blevet bedt om at oplyse, hvilken medarbejdertype som er pålagt det administrative tidsforbrug. Besvarelserne viser, at det primært ligger hos HR og ledere. Lønomkostningen er derfor beregnet som et vægtet gennemsnit af de to medarbejdertypers løn, hvor vægtene udgøres af det indsamlede datasæts fordeling mellem medarbejdertyper.

Lønnen for de mest gængse medarbejdertyper er hentet fra Danmarks Statistik (LONS20), hvortil 25% overhead er lagt oveni, se Tabel 4-12. LONS20 har endnu ikke offentliggjort lønniveauer for 2024, hvorfor 2023-niveauerne er anvendt tillagt overhead.

Tabel 4-12 Anvendte timepriser for gængse medarbejdertyper

Medarbejdertyper	Lønkategori fra DST	Timeløn	Timeløn (inkl. 25% overhead)
		2023-kr.	2023-kr.
Gns. for alle lønmodtagere	Lønmodtagergrupper i alt - TOT i alt	368	460
Almindeligt kontorarbejde (HR)	4461 Almindeligt kontorarbejde inden for HR	376	470
Almindeligt kontorarbejde (IT)	3511 Driftsteknikerarbejde inden for informations- og kommunikationsteknologi	431	539
Gns. ledere	Ledere - TOT i alt	577	722

Kilde: Danmarks Statistik, LONS20 - Løn efter køn, lønkomponenter, aflønningsform, sektor, tid, arbejdsfunktion og lønmodtagergruppe, 2023.

4.4 Business-As-Usual (BAU)

Virksomhederne i denne AMVAB-måling spørges ikke eksplicit ind til deres **Business-As-Usual (BAU)** andel i spørgeskemaet. I stedet tages der højde for andelen, som i forvejen tidsregistrerede ved at spørge deltagerne ind til et baseline-scenarie inden de nye krav til tidsregistrering af arbejdstid blev implementeret samt et ændret scenarie efter tiltaget trådte i kraft.

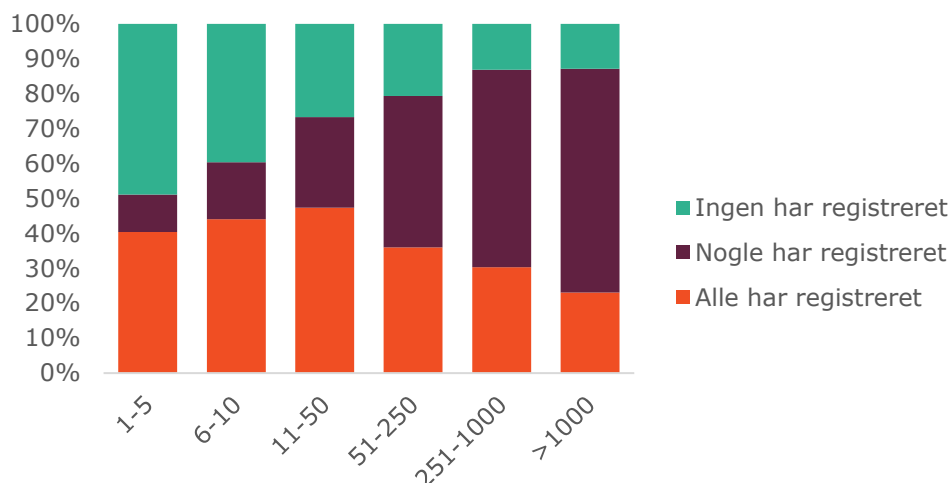
I spørgeskemaet besvarede virksomhederne, hvorvidt alle deres medarbejdere, nogle af deres medarbejdere eller ingen af deres medarbejdere tidsregistrerede inden de nye krav trådte i kraft. Disse besvarelser fordelt på virksomhedsstørrelser (antal ansatte) er illustreret i Figur 4-2.

Det ses, at andelen af virksomheder, hvor alle medarbejdere har registreret før lovens ikrafttrædelse, forventeligt er mindre hos de største virksomheder, idet de typisk består af flere forskellige medarbejdergrupper, sammenholdt med de mindste virksomheder. Dog er der typisk en større andel af de større virksomheder, som i nogen grad har haft tidsregistrering.

I tillæg er virksomhederne blevet bedt om at udfylde estimeret tidsforbrug i forbindelse med registrering af daglig arbejdstid før og efter kravene trådte i kraft. På denne måde korrigeres scenariet efter, hvor alle medarbejdere i udgangspunkt skal registrere arbejdstid med et baseline-scenarie, som tager højde for, at det kun er de tilfælde, hvor loven har udløst nye tiltag i virksomheden, som skal indgå i de samlede, administrative byrder.

I figuren vil den gruppe, hvor alle har registreret tid inden indførelsen af kravene, således udgå idet de både registrerede tid før og efter kravene trådte i kraft mens en andel af den gruppe, hvor nogle ansatte registrerede tid inden kravene, vil bidrage til den samlede administrative byrde. De resterende medarbejdere, som ikke har registreret inden, vil slå fuldt igennem i beregningerne.

Figur 4-2 Andel af virksomheder, som har registreret tid inden indførelse af krav. Opdelt på virksomhedsstørrelse

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Således vurderes det, at der både tages højde for, at en andel af lønmodtagerne i forvejen registrerede deres arbejdstid, men også at der kan være sket ændringer i den gennemsnitlige lønmodtagers tidsforbrug på registreringen af arbejdstiden grundet nye eller ændrede systemer. Derved opnås et mere præcist estimat, end hvis samme tidsforbrug blev pålagt inden og efter tiltaget trådte i kraft. Det fremgår da også af Tabel 4-7, at der er forskelle i det gennemsnitlige tidsforbrug før og efter tiltagets ikrafttræden.

I det kommende afsnit 5 præsenteres løbende tabeller, som sammenholder omkostninger i baseline-scenariet med omkostningerne efter de nye krav om tidsregistrering trådte i kraft. Baseline-scenariets andel af de samlede omkostninger efter ikrafttrædelsen anses som en beregnet BAU-andel. Denne andel varierer med både virksomhedsstørrelse og omkostningstype. Der er således forskel på, hvor mange medarbejdere, som registrerede arbejdstid inden og efter, og andelen af virksomheder, som havde omkostninger til administration af tidsregistrering inden og efter.

5 Opgørelse af de administrative konsekvenser

Dette afsnit opgør de administrative byrder, som virksomhederne har oplevet i forbindelse med implementeringen af loven om registrering af arbejdstid. Omkostningerne er inddelt i løbende omkostninger og omstillingsomkostninger som beskrevet i afsnit 4.3.

5.1 Omstillingsomkostninger

Omstillingsomkostningerne består som beskrevet ovenfor af de eksterne anskaffelsesomkostninger forbundet med investeringer i nye systemer og lignende og/eller internt tidsforbrug til nye processer eller systemer. De to typer af udgifter opgøres separat i de følgende to underafsnit.

5.1.1 Eksterne anskaffelsesomkostninger i forbindelse med omstillingen

Anskaffelsesomkostningerne omfatter investeringer i nye systemer, softwareindkøb, tilpasning af eksisterende systemer eller lignende. I Tabel 5-1 fremgår de gennemsnitlige investeringer opdelt på virksomhedsstørrelse, for dem der har rapporteret, at de har haft en investering. For at beregne den samlede konsekvens, skal der derfor tages højde for, at kun en andel har haft en investering.

Tabel 5-1 Omstillingsomkostninger - engangsudgifter

Medarbejderinterval	Antal virksomheder	Investering	Andel med investering	Investeringer i alt
	Population	Kr.	%	Mio. kr.
1-5	100.361	18.866	9%	171
6-10	20.900	13.662	25%	72
11-50	25.957	26.395	29%	197
51-250	5.436	70.533	31%	118
251-1000	787	71.177	34%	19
>1000	189	170.000	33%	11
Totalt	153.630	54.187	27%	587

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.1.2 Internt tidsforbrug i forbindelse med omstillingen

Nogle virksomheder har haft omkostninger i form af internt tidsforbrug i forbindelse med omstillingen så som udviklingen af nye systemer eller processer. For at kunne beregne det samlede tidsforbrug i Tabel 5-2 for hele populationen, tages der højde for, at kun en andel har haft et tidsforbrug.

Tabel 5-2 Omstillingsomkostninger - internt tidsforbrug

Medarbej- derinterval	Antal virksom- heder	Tidsforbrug	Andel med tids- forbrug	Tidsomkostnin- ger
	<i>Population</i>	<i>timer</i>	<i>%</i>	<i>mio. kr.</i>
1-5	100.361	22	21%	259
6-10	20.900	22	32%	85
11-50	25.957	33	33%	159
51-250	5.436	109	44%	147
251-1000	787	180	51%	41
>1000	189	301	69%	22
Totalt	153.630	94	38%	713

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.1.3 BAU i forhold til omstillingsomkostninger

Opsamlingsvis opstiller Tabel 5-3 herunder de beregnede BAU-andele for omstillingsomkostningerne relateret til henholdsvis investeringer og tidsforbrug.

Det fremgår, at kun knapt hver tiende af de mindste virksomheder har haft en investering, mens de resterende virksomhedsstørrelser fordeler sig nogenlunde ligeligt. Derimod er der tydeligere tendenser til, at de største virksomheder har haft mere internt tidsforbrug i baseline-scenariet, end de mindre virksomheder har haft.

Tabel 5-3 Beregnede BAU-andele for omstillingsomkostninger vedrørende henholdsvis investeringer og tidsforbrug

Medarbejderinterval	Investeringer	Tidsforbrug
	<i>%</i>	<i>%</i>
1-5	91%	79%
6-10	75%	68%
11-50	71%	67%
51-250	69%	56%
251-1000	66%	49%
>1000	67%	31%
Totalt	73%	62%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.2 Løbende administrative omkostninger

De løbende administrative omkostninger beregnes som årlige omkostninger og opdeles i lønomkostninger forbundet med medarbejdernes løbende tidsregistrering, omkostning til administrative processer vedrørende tidsregistreringen samt omkostninger til vedligeholdelse af systemet.

5.2.1 Løbende omkostning til medarbejdernes tidsregistrering

De løbende omkostninger forbundet med medarbejdernes tidsregistrering dækker over den arbejdstid som medarbejderne bruger på at registrere deres tid. Estimerterne for den enkelte ansattes tidsforbrug fremgår af Tabel 4-8.

Tallene i Tabel 5-4 opgør de estimerede lønomkostninger forbundet med medarbejdernes registrering af arbejdstid. Resultaterne er beregnede som forskellen mellem omkostningerne til tidsregistrering i baseline-scenariet opjusteret til hele populationen og omkostningerne til tidsregistrering, efter kravene til tidsregistrering blev indført.

Af tabellen fremgår det, at de administrative byrder forbundet med de to grupper af tidsregistreringssystemer er næsten lige store med byrden forbundet med gruppe B værende højest. Dette til trods for, at populationen, der anvender tidsregistreringssystemerne i gruppe B er markant mindre end i gruppe A. Således skal forklaringen altså findes i de bagvedliggende tal og kan forklares med BAU: I baseline-scenariet anvendte væsentligt flere i forvejen registreringssystemerne i gruppe A. Således er det samlede estimerede tidsforbrug for alle ansatte markant større i gruppe A, men grundet en høj BAU ender den administrative byrde tæt på byrden for gruppe B. I gruppe B ses således en markant større stigning i antallet af ansatte i populationen i scenariet efter kravene træder i kraft relativt til baseline-scenariet.

Desuden fremgår det, at de største virksomheder (over 1.000 ansatte) i gruppe A oplever en administrativ lettelse i form af et negativt byrdetal. Dette er dog ikke af markant karakter og skal dermed ikke tillægges større betydning, men kan dog tilskrives, at næsten alle de store virksomheder i baseline scenariet havde et tidsregistreringssystem. Der ses efterfølgende et skift mod en større andel af de ansatte i denne virksomhedsstørrelse, der anvender systemerne i gruppe B, hvorfor der estimeres en negativ værdi. Den samlede byrde for de største virksomheder er dog fortsat positiv på 154 mio. kr.

Samlet estimeres det, at de løbende administrative byrder forbundet med omkostningerne til medarbejdernes registrering af arbejdstid er 1.660 mio. kr. om året.

Tabel 5-4 Årligt tidsforbrug og omkostninger ved lønmodtagernes tidsregistrering, efter indførelse af krav i 2024 fratrukket baseline-scenariet

Tidsregistreringssystem	Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Population (fratrunket selvtilrettelæggere)	Tidsforbrug (scenarie minus baseline)	Administrativ byrde, ansattes tidsforbrug
		Antal	timer/år	mio. kr/år
Gruppe A <i>Fuld registrering af arbejdstid</i>	1-5	153.177	629.861	290
	6-10	107.729	210.972	97
	11-50	412.560	560.697	258
	51-250	360.655	300.299	138
	251-1.000	237.032	97.350	45
	Over 1.000	348.039	-37.991	-17
	Total	1.619.192	1.761.189	810
	1-5	42.954	122.566	56
	6-10	48.177	142.256	65

Gruppe B <i>Registrering af afvigelser fra normtid</i>	11-50	126.315	402.684	185
	51-250	140.470	473.504	218
	251-1.000	105.936	334.935	154
	Over 1.000	178.481	371.689	171
	Total	642.333	1.847.634	850
Samlet		2.261.525	3.608.822	1.660

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

En beregnet BAU kan anvendes til at illustrere, hvordan baseline-scenariet kan sammenlignes med billedet efter kravene er trådt i kraft. Dette er beregnet som omkostningerne inden kravene trådte i kraft som en andel af omkostningerne efter kravene trådte i kraft og er opgjort i Tabel 5-5.

Det fremgår altså, at der regnes med, at baseline-scenariet fylder mere for de største virksomheder svarende til, at flere ansatte i de største virksomheder i forvejen registrerede deres arbejdstid end i de mindre virksomheder. Der beregnes en andel stigende fra 55% hos de mindste, 1-5 ansatte, til 87% hos de største virksomheder med over 1.000 ansatte.

Tabel 5-5 Beregnede BAU-andele for byrderne forbundet med omkostninger ved lønmodtagernes tidsregistreret, omkostning

Medarbejderinterval	BAU
	%
1-5	55%
6-10	71%
11-50	78%
51-250	80%
251-1000	81%
Over 1.000	87%
Totalt	77%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.2.2 Løbende omkostninger til administration af medarbejdernes tidsregistrering

Som følge af, at virksomhedernes medarbejdere skal registrere deres tid ifølge de nye lovkrav, så medfører det også øgede administrative omkostninger for virksomhederne. Dette dækker over virksomhedernes gennemgang af tidsregistreringer, tjek af rigtighed og øvrige administrative processer.

Beregningerne er igen i Tabel 5-6 præsenteret som forskellen mellem baseline-scenariet og scenariet efter indførelsen af kravene den 1. juli 2024. Omkostningerne dækker over lønomkostningerne, hvor lønniveauerne er regnet som vægtede snit af de medarbejdergrupperes lønninger, som virksomhederne i spørgeskemaet har angivet som de hovedansvarlige for processerne.

Den normalt effektive virksomheds tidsforbrug til denne type administration måles i beregninger som et antal timer per år og opgøres per virksomhed. Estimerne for gennemsnitlig administrationstid for virksomhederne før og efter kravene trådte i kraft kan ses i Tabel 4-9.

Tabel 5-6 Årlige omkostninger til virksomhedernes administration af medarbejdernes tidsregistrering, efter indførelse af krav i 2024 fratrullet baseline-scenariet

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Population	Tidsforbrug (scenarie minus baseline)	Administrativ byrde, administration af tidsregistrering
	Population	timer/år	mio. kr/år
1-5	100.361	553.341	254
6-10	20.900	195.496	90
11-50	25.957	378.148	173
51-250	5.436	220.472	101
251-1.000	787	39.384	18
Over 1.000	189	29.897	14
Total	153.630	1.416.737	650

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Det fremgår, at alle virksomheder tilsammen har oplevet en estimeret samlet byrde til administration af tidsregistrering på 650 mio. kr. på årlig basis som følge af de nye krav.

Tilsvarende de estimerede BAU-andele i det foregående afsnit, kan der også beregnes BAU-andele til illustration af baseline-scenariets påvirkning af de estimerede administrative byrder. Disse andele er vist i Tabel 5-7, hvor det fremgår, at omkostningerne i baseline-scenariet samlet udgør omkring halvdelen af omkostningerne, efter kravene trådte i kraft. Der ses varierende andele for de enkelte virksomhedsstørrelser med en tendens til stigende andele for større virksomheder.

Tabel 5-7 Beregnede BAU-andele for byrderne forbundet med virksomhedernes administration af medarbejdernes tidsregistrering

Medarbejderinterval	BAU
	%
1-5	34%
6-10	43%
11-50	61%
51-250	57%
251-1000	68%
Over 1.000	39%
Totalt	50%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.2.3 Løbende omkostninger til systemdrift og -vedligehold

Ud over omkostningerne til aktiviteter relateret til selve tidsregistreringen (registrering og administration) omfatter de samlede løbende omkostninger også virksomhedernes udgifter til drift og vedligehold af deres nye eller tilpassede system. Disse omkostninger kan bestå af udgifter til internt tidsforbrug (f.eks. IT-medarbejdere, der opdaterer systemerne) og/eller udgifter til eksterne (f.eks. softwarelicenser eller lignende). Der er virksomheder, der både har udgifter til internt tidsforbrug og eksterne udgifter, så den ene kategori udelukker ikke den anden.

Tabel 5-8 opgør de løbende omkostninger til systemdrift- og vedligehold, som angår internt tidsforbrug. Det ses, at tidsforbruget – som forventet – stiger med virksomhedsstørrelsen, hvor de mindste virksomheder anvender knapt 6 timer om året, mens de største anvender godt 24 timer om året på drift og vedligehold.

Tabel 5-8 Løbende omkostninger til system – årligt internt tidsforbrug

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Antal virksomheder	Tidsforbrug pr. virksomhed	Andel med tidsforbrug	Andel med løbende omkostninger i forvejen	Tidsforbrug i alt	Tidsomkostninger
	Population	timer/år	%	%	timer/år	mio. kr./år
1-5	100.361	5,8	20%	35%	76.790	43
6-10	20.900	12,2	32%	37%	51.831	29
11-50	25.957	9,6	33%	37%	52.640	30
51-250	5.436	24,8	40%	29%	38.350	22
251-1000	787	23,3	45%	24%	6.233	4
>1000	189	24,4	41%	15%	1.600	1
Totalt	153.630				227.444	128

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Baseret på tidsestimaterne beregnes en samlet omkostning på 128 mio. kr. om året til internt tidsforbrug relateret til drift og vedligehold. Der justeres for to typer af BAU-faktorer:

- 1 Andel med tidsforbrug: dækker over, at ikke alle virksomheder har indikeret, at de bruger intern tid på drift og vedligehold af deres registreringssystemer. De har enten udelukkende en ekstern omkostning eller ingen omkostninger forbundet med dette.
- 2 Andel med løbende omkostninger i forvejen: dækker over, at en andel af den andel, som har et tidsforbrug i forvejen, havde løbende omkostninger inden kravene trådte i kraft. Derfor justeres tidsforbruget yderligere med 100% minus den angivne andel.

På tværs af virksomhedsstørrelser er der store forskelle i det samlede tidsforbrug og omkostningerne. Dette skyldes, at der ses på årligt tidsforbrug, og til trods for, at de store virksomheder gennemsnitligt bruger mere tid, så er der markant flere små virksomheder. Dermed ender de mindste virksomheder med mellem 1-5 ansatte med en samlet tidsomkostning på 43 mio. kr. om året, mens de største virksomheder med over 1.000 ansatte kun har en omkostning på 1 mio. kr. om året.

Tabel 5-9 opgør de løbende omkostninger til systemdrift- og vedligehold som angår eksterne udgifter såsom licenser til registreringssoftware og lignende.

Det fremgår af tabellen, at den estimerede byrde fra eksterne omkostninger til drift og vedligehold består af 417 mio. kr. om året. Tilsvarende er det især de mindre virksomheder, som – til trods for en lavere gennemsnitlig omkostning – dækker et tilstrækkeligt stort antal virksomheder til, at omkostningen markant overstiger omkostningerne for de store.

Tabel 5-9 Løbende omkostninger til system – årlige eksterne udgifter

Virksomhedsstørrelse (antal ansatte)	Antal virksomheder	Omkostninger	Andel med omkostninger	Andel med løbende omkostninger i forvejen	Omkostninger i alt
	Population	Kr.	%	%	Mio. kr.
1-5	100.361	15.140	13%	35%	127
6-10	20.900	12.720	26%	37%	43
11-50	25.957	26.067	38%	37%	161
51-250	5.436	44.688	38%	29%	65
251-1000	787	77.105	35%	24%	16
>1000	189	56.893	41%	15%	4
Totalt	153.630				417

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Der ses et tydeligt spring i omkostningerne for de to mindste intervaller, virksomheder mellem 1-10 ansatte, og grupperne derefter. Således ses også, at omkostningerne for virksomheder med mellem 11-50 ansatte er markant større end for virksomhederne med mellem 6-10 ansatte.

Tabel 5-10 Beregnede BAU-andele løbende administrative omkostninger vedrørende henholdsvis investeringer og tidsforbrug

Medarbejderinterval	Investeringer	Tidsforbrug
	%	%
1-5	13%	8%
6-10	20%	16%
11-50	21%	24%
51-250	28%	27%
251-1000	34%	27%
>1000	35%	35%
Totalt	24%	22%

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

Beregnes BAU-andelen igen fås resultaterne som vist på Tabel 5-10. Her ses, at andelen på tværs af virksomheder med over 5 ansatte fordeler sig forholdsvis ligeligt på tværs af investeringer og tidsforbrug. Der har således været sammenlignelige omkostninger relateret til investeringer og tidsforbrug i baseline-scenariet på tværs af virksomhederne.

5.3 Samlede administrative omkostninger

Opsummeret forventes de samlede administrative byrder for virksomhederne som følge af implementeringen af kravene om tidsregistrering at løbe op i 1.300 mio. kr. i investeringsomkostninger til intern tid, systemer, eksterne konsulenter mv. samt 2.854 mio. kr. om året i løbende omkostninger, som omfatter tidsforbrug til registrering og administration heraf samt øvrige løbende omkostninger til systemdrift- og vedligehold.

Den største udgift relaterer sig til omkostningerne forbundet med selve registreringen af arbejdstid. Her estimeres de årlige lønomkostninger til 2.310 mio. kr., hvilket altså udgør knap 81% af de samlede årlige omkostninger.

Tabel 5-11 Opsummering af de samlede administrative byrder fordelt på engangsomkostninger og løbende, årlige omkostninger

Engangsomkostninger ved omstilling (mio. kr.)		Investeringer	587
		Tidsomkostninger	713
		Samlede engangsomkostninger	1.300
Løbende omkostninger (mio. kr. per år)	Omkostninger forbundet med selve registreringen	Lønomkostninger til ansatte	1.660
		Administration	650
		Samlet	2.310
	Øvrige løbende omkostninger	Tidsomkostninger	128
		Eksterne udgifter	417
		Samlet	544
	Samlede løbende omkostninger		2.854

Kilde: COWIs beregninger på baggrund af data fra spørgeskemaundersøgelsen (n=2.217)

5.4 Kvalitative inputs fra virksomhederne

På baggrund af de kvalitative interview har vi udviklet en række supplerende indsigter om virksomhedernes arbejde med at imødekomme loven om arbejdstidsregistrering.

Virksomhederne har haft udfordringer med at vurdere, hvilke medarbejdere der kunne betegnes som selvtilrettelæggere

Virksomhederne har oplevet definitionen af selvtilrettelæggere som uklar og som en gråzone. At definitionen er blevet ændret, har skabt forvirring og forventning om, at definitionen måske ændres yderligere i fremtiden. Det har betydet, at flere virksomheder – for at være på den sikre side – har valgt at lade medarbejdere tidsregistrere, selvom de muligvis kunne betegnes som selvtilrettelæggere.

Det har også været vanskeligt at vurdere, hvordan visse andre medarbejdergrupper skal registrere deres tid. Det gælder f.eks. vikarer, kørende sælgere og medarbejdere, der gerne vil arbejde hjemme på "skæve" tidspunkter.

Loven om arbejdstidsregistrering har fået en blandet modtagelse, men for nogle virksomheder har implementeringen givet ny indsigt i forretningen

Det er meget forskelligt, hvor meget tid og ressourcer virksomhederne har brugt på at implementere den nye lov. Hvor nogle virksomheder har brugt meget tid på at sætte sig ind i loven, deltage i webinarer og netværksmøder, undersøge og udvikle systemer,

udarbejde kommunikationsmateriale til medarbejderne og oplære dem i nye systemer og processer, har andre virksomheder blot tilkøbt en lille udvidelse af et eksisterende system og stolet på, at udbyderen af systemet har styr på lovgivningen, og at de med udvidelsen imødekommer lovens krav. Virksomhederne har derfor også meget forskellige systemer og som følge deraf meget forskellige løbende udgifter.

Flere virksomheder er dog blevet overraskede over, hvor relativt smertefrit det har været at implementere tidsregistreringen, og hvor de tidligere var meget negativt indstillede overfor loven, er de nu mere positive. Nogle virksomheder opfatter dog fortsat loven om arbejdstidsregistrering som en unødvendig byrde. De har sikret sig, at de imødekommer lovens krav, men de ønsker ikke at arbejde mere med tidsregistrering end højst nødvendigt.

For andre virksomheder har loven om tidsregistrering været en øjenåbner. Tidsregistreringen har givet dem et indblik i deres virksomhed, som de ikke havde før, og det har betydet, at de allerede har eller vil igangsætte forskellige tiltag f.eks. at lade tidsregistreringen indgå i medarbejderudviklingssamtaler som oplæg til diskussion af arbejdspress. Nogle virksomheder er pga. loven blevet presset til at digitalisere dele af deres virksomhed, som de ellers ikke selv ville have afsat ressourcer til – eller først ville have gjort på et senere tidspunkt.

Den største modstand kommer fra medarbejderne

Selvom implementeringen af arbejdstidsregistreringen primært har fyldt for ledelse og HR, har de fleste virksomheder oplevet, at det primært er deres øvrige medarbejdere, der har været utilfredse med, at de skulle tidsregistrere. Og både medarbejdere og arbejdsgivere har været betænkelige ved, hvad den anden gruppe kunne bruge tidsregistreringen til f.eks. overvågning eller opsporing af afspadsering. Virksomhederne har været mere bekymrede for deres medarbejders reaktioner end f.eks. lovmæssige sanktioner. I dialogen med medarbejderne har virksomhederne "beskyttet" sig bag loven med meldinger a'la: "Vi ved godt, det er træls. Det er ikke vores idé."

De fleste virksomheder har haft som mål at gøre tidsregistreringen så let for medarbejderne som overhovedet muligt: Hvis muligt har de derfor udvidet eksisterende systemer, for ikke at introducere medarbejderne for nye systemer. Derudover har de valgt systemer, der er tilgængelige via apps, eller systemer med mulighed for at registrere sin tid med et fingeraftryk, og de har arbejdet med at automatisere mest muligt af processen f.eks. automatisk udfyldelse af arbejdstid og automatisk genererede meddelelser, hvis medarbejderne overskrider arbejdstiden.

Alligevel formoder nogle virksomheder, at medarbejderne ikke registrerer deres arbejdstid – også selvom det har vist sig ikke at være særligt tidskrævende. De kan f.eks. se, at medarbejderne ikke ændrer i deres præudfyldte arbejdstidsskema.

Arbejdsgiverforeninger har været en stor hjælp i implementeringen

Mange virksomheder har hentet hjælp og rådgivning til implementeringen hos arbejdsgiverforeninger, der har udbudt webinarer og individuel rådgivning. Derudover har virksomhederne hentet viden i netværks- og ERFA-grupper, søgt på nettet, eller tilkøbt ekstern rådgivning hos advokater.